

Smitte med influenza i farestalden er uforudsigelig

Influenza kan give grisene snue, feber og nedsat immunitet over for andre sygdomme.

SEGES
INNOVATION

Af Flemming Thorup, chef-forsker, Pia Ryt-Hansen*, adjunkt, Marianne Viuf Agerlin*, Ph.d.-studerende, *Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, Københavns Universitet.

Når influenza rammer et barn i en skoleklasse, kan flere børn (og læreren) blive smittet. Smitten spredt sig, indtil de fleste på skolen har haft infektionen. Starter en ny klasse, hvor børnene ikke har haft influenza, så kan de fortsætte smittespredningen. Når et sohold smittes med en ny type af influenza, vil smitten først sprede sig i hele besætningen ligesom i en skole. Smitten hos søerne dør ud, når de fleste har været smittet og har opbygget et immunrespons. En sobesætning med blot 100 årssøer får 60 nye grise hver uge. Det svarer til, at der i en skole starter to nye klasser hver uge, hvilket ville sikre, at smitten fortsætter på skolen. Derfor ser vi, at smitte med en bestemt type af influenza kan fortsætte med at cirkulere i besætningerne med kliniske tegn hos patte- og smågrise.

Forsøg med influenzasmitte

I tre besætninger, hvor der var påvist influenza i farestalden, fulgte vi alle kuld i tre faresektioner i hver besætning. Forsøgssektionerne blev tømt, vasket og desinficeret, og så blev der indsat søer til faring. Der blev ikke flyttet grise ind i sektionerne. Der var plads til ammesøer i

sektionerne, og efter syv dage kunne der laves to-trinsammesøer, hvor søer blev byttet ud med søer, som havde fra-vænet deres grise.

Ammesøer med influenzavirus på yveret

Ved indsættelse af en amme-

so blev yveret aftørret med en skumklud. Væsken fra kluden blev undersøgt for influenzavirus. Her havde 25 procent af ammesøerne influenzavirus på yveret. Der var ikke flere kuld med influenza, hvis grisene blev passet af en ammeso med influenza på yve-

ret end, hvis de blev passet af en ammeso uden influenza på yveret. Dette udelukker ikke, at andre sygdomme kan spredes på ammesøens yver.

Ikke mere influenza i kuld med flyttede grise

'Kontrol' var 156 kuld, hvor soen passede egne grise, og kuld, hvor enkelte ekstra grise var tilsat ved kuldudjævning.

Disse kuld blev sammenlignet med 'forsøg', som var 203 kuld, hvor soen fik tilsat grise efter kuldudjævning, eller hvor soen var ammeso fra en anden sektion. Når grisene var cirka 10 og 21 dage gamle, blev der taget en næsesvab fra fem grise i hvert kuld. Prøverne fra dag 10 overraskede os, da der var 32 procent smittede grise i kontrolgruppen og kun 23 procent smittede kuld i forsøgsgruppen.

Yversvab fra ammesøer blev taget med en fugtig skumklud.

Næsesvaber fra pattegrisene udtages med en vatpind.

Forskellen var ikke statistisk sikker, men det var forventet, at forsøgskuldene med flyttede grise eller ammesøer ville være mest udsat for smitte. Dag 21 var der lige mange smittede kuld i kontrol- og forsøgsgruppen (henholdsvis 55 og 58 procent smittede kuld).

Kan smitte med influenza stoppes?

Der var ét af de ni farehold, som var fri for influenza både dag 10 og dag 21, og to hold var fri for influenza dag 10. Så man kan godt undgå at få influenzasmitte ind i farestalden. Dog var der også tre hold, hvor alle kuldene i sektionen blev smittet i farestalden. I de sidste tre hold blev en del af grisene smittet i farestalden. Flytning af grise eller brug af ammesøer var ikke en betydende årsag til smitte inden for eller mellem sektionerne i dette forsøg. Det er ikke klart, hvilke andre mekanismer der gør, at smitten spredes inden for besætningen.

Fakta

- Influenza findes i de fleste besætninger. Smitten vedligeholdes af patte- og smågrisene ved, at smitten overføres til de nye ugehold. Der blev påvist influenzavirus på yveret af 25 procent af de indsatte ammesøer, men vi fandt ikke mere influenza i de kuld, hvor der blev indsat en ammesø med influenza på yveret.